საარსებო მინიმუმი

1. საკონტაქტო ინფორმაცია	
1.1. საკონტაქტო ორგანიზაცია	საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)
1.2. საკონტაქტო ორგანიზაციის ერთეული	სოციალური სტატისტიკის დეპარტამენტი ცხოვრების დონის სტატისტიკის სამმართველო
1.3. საკონტაქტო პირი	ვასილ წაქაძე გიორგი მიქელაძე
1.4. საკონტაქტო პირის ფუნქცია	სოციალური სტატისტიკის დეპარტამენტის უფროსი ცხოვრების დონის სტატისტიკის სამმართველოს უფროსი
1.5. საკონტაქტო პირის საფოსტო მისამართი	ქ. თბილისი, 0180, ცოტნე დადიანის 30
1.6. საკონტაქტო პირის ელექტრონული ფოსტის მისამართი	vtsakadze@geostat.ge gmikeladze@geostat.ge
1.7. საკონტაქტო პირის ტელეფონი	+995 32 236 72 10 (600) +995 32 236 72 10 (610)
1.8. საკონტაქტო პირის ფაქსი	-

2. მეტამონაცემების განახლება	
2.1. მეტამონაცემების ბოლო სერტიფიცირება	2023 წ. 15 თებერვალი
2.2. მეტამონაცემების ბოლო გამოქვეყნება	2023 წ. 15 თებერვალი
2.3. მეტამონაცემების ბოლო განახლება	2023 წ. 15 თებერვალი

3. სტატისტიკური მონაცემების წარმოდგენა

3.1. მონაცემების აღწერა

საარსებო მინიმუმი დგინდება მინიმალური სასურსათო კალათის საფუძველზე, რომელიც განსაზღვრული და დადგენილია საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის ბრძანების შესაბამისად. ფაქტობრივი კვების მონაცემებისა და ჯანსაღი კვების პრინციპებიდან გამომდინარე, შრომისუნარიანი მამაკაცის რეკომენდებული მინიმალური სასურსათო კალათა შედგება საკვები პროდუქტების ოპტიმალური ჩამონათვალისაგან და მასში გათვალისწინებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის (FAO/WHO) რეკომენდაციები ცილაზე და ენერგიაზე ორგანიზმის მოთხოვნილების ნორმირების შესახებ.

საარსებო მინიმუმი საფუძვლად ედება სახელმწიფოს მიერ მიზნობრივი სოციალური პოლიტიკის გატარებას. იგი გამოიყენება:

- მოსახლეობის ცხოვრების დონის ცვლილებათა ასახვისათვის;
- მოსახლეობის ნაკლებადუზრუნველყოფილი ნაწილის განსაზღვრისა და მიზნობრივი სოციალური პოლიტიკის გატარებისათვის;
- ხელფასების, პენსიების, სტიპენდიების, შემწეობებისა და სხვა სოციალური გასაცემლების მინიმალური ოდენობის განსაზღვრისათვის;
- სოციალური პროგრამების, ეროვნული მეურნეობის განვითარების ისეთი მოდელის შესამუშავებლად, რომელიც უზრუნველყოფს მოქალაქეთა მოხმარების ნორმების ეტაპობრივ მიახლოებას საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამის ნორმებთან.

3.2. კლასიფიკაციის სისტემა

-

3.3. სექტორის მოცვა

-

3.4. სტატისტიკური ცნებები და განსაზღვრებები

საარსებო მინიმუმი არის ერთ მოსახლეზე სამომხმარებლო საქონლის ღირებულებითი გამოხატულება, რომელიც ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დონის შესაბამისად უზრუნველყოფს ადამიანის მინიმალური ფიზიოლოგიური და სოციალური მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებას.

მინიმალური სასურსათო კალათა არის კვების პროდუქტების განსაზღვრული ნორმატიული კალათა, რომელიც შეიცავს შრომისუნარიანი ასაკის მამაკაცის ნორმალური სიცოცხლისა და

შრომისუნარიანობისათვის ფიზიოლოგიურად აუცილებელი საკვების რაოდენობას, მისი შემადგენელი ელემენტების (ცილების, ცხიმების და ნახშირწყლების) და კალორიულობის მინიმალურ ოდენობას. მინიმალური სასურსათო კალათა განსაზღვრული და დადგენილია „საკვებ ნივთიერებებსა და ენერგიაზე ორგანიზმის ფიზიოლოგიური მოთხოვნილებებისა და საარსებო მინიმუმის განსაზღვრისათვის საჭირო სასურსათო კალათის შემადგენლობის ნორმებისა და ნორმატივების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის 2003 წლის 8 მაისის №111/ნ ბრძანების შესაბამისად.

3.5. სტატისტიკური ერთეული

-

3.6. სტატისტიკური პოპულაცია

-

3.7. საანგარიშო არეალი

-

3.8. დროის მოცვა

2004 წლიდან.

3.9. საბაზო პერიოდი

-

4. ზომის ერთეული

ლარი.

5. საანგარიშო პერიოდი

თვე.

6. ინსტიტუციური მანდატი

6.1. სამართლებრივი აქტები და სხვა შეთანხმებები

საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“;
https://www.geostat.ge/media/20591/1.saqstatis_kanoni.pdf
სტატისტიკურ სამუშაოთა ყოველწლიური პროგრამა;
https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/307/statistikur-samushaota-programa
საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დებულება;
https://www.geostat.ge/media/20600/10%2Csaqstatis-konsolidirebuli-debuleba.pdf
საქართველოს კანონი „საარსებო მინიმუმის გაანგარიშების წესის შესახებ“;
https://www.matsne.gov.ge/ka/document/view/29824?publication=7#!
საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის ბრძანება №111/ნ „საკვებ ნივთიერებებსა და ენერგიაზე ორგანიზმის ფიზიოლოგიური მოთხოვნილებებისა და საარსებო მინიმუმის განსაზღვრისათვის საჭირო სასურსათო კალათის შემადგენლობის ნორმებისა და ნორმატივების დამტკიცების შესახებ“.
https://www.matsne.gov.ge/ka/document/view/55534?publication=0

6.2. მონაცემთა გაზიარება

-

7. კონფიდენციალურობა

7.1. კონფიდენციალურობა – პოლიტიკა

1. საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“:
   - კანონის მე-4 მუხლის თანახმად, ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებლის მიერ სტატისტიკური მიზნებისათვის შეგროვებული, ფიზიკური და იურიდიული პირების შესახებ მონაცემები მკაცრად კონფიდენციალურია და მხოლოდ სტატისტიკური მიზნებისათვის გამოიყენება.
   - კანონის 28-ე მუხლის (სტატისტიკურ მონაცემთა კონფიდენციალურობის დაცვა) თანახმად, 1. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების მიზნით შეგროვებული მონაცემები კონფიდენციალურია, თუ ისინი იძლევა დაკვირვების ერთეულის იდენტიფიცირების საშუალებას ან თუ მათი მეშვეობით შესაძლებელია ამგვარი მონაცემების დადგენა. 2. დაუშვებელია კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების გაცემა და გავრცელება ან მათი არასტატისტიკური მიზნით გამოყენება, გარდა

საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. 3. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოებისას სავალდებულოა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესებით საიდენტიფიკაციო მონაცემების, მათ შორის, ასეთი მონაცემების შემცველი სტატისტიკური კვლევის ამსახველი კითხვარების განადგურება ან განცალკევებით შენახვა.
- კანონის 29-ე მუხლის თანახმად, საქსტატის ორგანოებში დასაქმებულებს ეკრძალებათ სტატისტიკური კვლევის მიზნით შეგროვებული და დამუშავებული კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების გამოყენება და გავრცელება.

https://www.geostat.ge/media/20591/1.saqstatis_kanoni.pdf

2. „მონაცემების კონფიდენციალურობის პოლიტიკა საქსტატში“ https://www.geostat.ge/media/20607/17.konfidencialurobis-brzaneba.pdf
3. „საჯარო სარგებლობის მიკრომონაცემების გავრცელების პოლიტიკა საქსტატში“ https://www.geostat.ge/media/20609/19.microdata-brzaneba.pdf
4. საქართველოს კანონი „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“. https://matsne.gov.ge/ka/document/view/1561437

7.2. კონფიდენციალურობა – მონაცემებთან მოპყრობა

- კონფიდენციალურობის დაცვის სახელმძღვანელოები.
- საქსტატში დასაქმებულის მიერ წერილობით აღიარებული ვალდებულებები სამსახურებრივი საქმიანობის შედეგად მიღებული/შეგროვებული მონაცემების კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფის შესახებ.

8. გამოქვეყნების პოლიტიკა

8.1. გამოქვეყნების კალენდარი

მონაცემთა გავრცელების თარიღები განსაზღვრულია სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამის საფუძველზე შემუშავებული კალენდრით, რომელიც განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე და საჯაროდ ხელმისაწვდომია.

8.2. გამოქვეყნების კალენდარზე ხელმისაწვდომობა

https://www.geostat.ge/ka/calendar

8.3. მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომობა

მონაცემები ხელმისაწვდომია ყველა კატეგორიის მომხმარებლისთვის ერთდროულად.

9. გავრცელების სიხშირე

ყოველთვიური.

10. ხელმისაწვდომობა და მკაფიოობა

10.1. პრეს–რელიზები

-

10.2. პუბლიკაციები

კვარტალური ბიულეტენი:
https://www.geostat.ge/ka/single-categories/98/kvartaluri-biuleteni
საქართველოს სტატისტიკური წელიწდეული:
https://www.geostat.ge/ka/single-categories/95/sakartvelos-statistikuri-tselitsdeuli

10.3. ონლაინ მონაცემთა ბაზა

ონლაინ მონაცემთა ბაზა წარმოდგენილია სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ვებ-საიტზე მონაცემთა გავრცელების პროგრამა PC-Axis-ის ფორმატში:
http://pc-axis.geostat.ge/PXWeb/pxweb/ka/Database

10.4. მიკრომონაცემების ხელმისაწვდომობა

-

10.5. სხვა

„ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“ კანონის თანახმად, სტატისტიკური მონაცემები საჯაროა, ვრცელდება საქსტატის ვებ-საიტზე და სპეციალური აპლიკაციის საშუალებით Android-ის და iOS სისტემის მობილური ტელეფონებისთვის.
საქსტატი უზრუნველყოფს სტატისტიკური მონაცემების მიწოდებას ყველა მომხმარებლისათვის, მათი ელექტრონული თუ წერილობითი მოთხოვნის საფუძველზე.

10.6. დოკუმენტაცია მეთოდოლოგიაზე

შრომისუნარიანი ასაკის მამაკაცის საარსებო მინიმუმის ღირებულების გაანგარიშების მეთოდოლოგიური დოკუმენტაცია განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/media/20614/mamakacis-saarsebo-minimumi-%28geo%29.pdf
10.7. დოკუმენტაცია ხარისხის შესახებ
-

11. ხარისხის მართვა
11.1. ხარისხის უზრუნველყოფა
სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების ხარისხის უზრუნველსაყოფად საქსტატი ხელმძღვანელობს ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლით „ოფიციალური სტატისტიკის ძირითადი პრინციპები“, აგრეთვე ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსით, გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტური პრინციპებით და ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩოთი (QAF).
11.2. ხარისხის შეფასება
საქსტატის მეთოდოლოგიის და ხარისხის მართვის სამმართველო დარგობრივ დეპარტამენტებთან ერთად პასუხისმგებელია წარმოებული სტატისტიკური პროდუქტების და პროცესების ხარისხზე. სამმართველო ატარებს სტატისტიკური პროცესების ხარისხის აუდიტს და აფასებს სტატისტიკური პროდუქტებისა და პროცესების ხარისხთან დაკავშირებულ რისკებს. საქსტატში შემუშავებულია პოლიტიკის დოკუმენტები, სახელმძღვანელოები და სამუშაო პროცესების აღწერილობები. ეს დოკუმენტები უზრუნველყოფენ სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების სტანდარტიზებას და ხარისხის უზრუნველყოფის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბებას.

12. შესაბამისობა
12.1. მომხმარებელთა მოთხოვნები
სტატისტიკური მონაცემების მომხმარებლები არიან სახელმწიფო დაწესებულებები, ბიზნესი, მედია, მკვლევრები, სტუდენტები და კერძო პირები.
12.2. მომხმარებელთა კმაყოფილება
2021 წელს ჩატარდა მომხმარებელთა კმაყოფილების გამოკვლევა, რომლის მიზანი იყო მომხმარებლების მიერ სტატისტიკური მონაცემების ხარისხის შეფასების ანალიზი და მომხმარებელთა მომსახურების გაუმჯობესების გზების შესწავლა. გამოკვლევის ანგარიში განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/ka/page/customer-service
12.3. სისრულე
-

13. სიზუსტე და სანდოობა
13.1. ზოგადი სიზუსტე
-
13.2. შერჩევითი ცდომილება
-
13.3. არაშერჩევითი ცდომილება
-

14. დროულობა და პუნქტუალურობა
14.1. დროულობა
ყოველთვიური მონაცემები ქვეყნდება საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან მე-15 დღეს.
14.2. პუნქტუალურობა
მონაცემთა გამოქვეყნება ხდება სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამაში მითითებული თარიღის შესაბამისად. გამოქვეყნების თარიღების დარღვევის ფაქტს ადგილი არ ჰქონია.

15. თანამიმდევრულობა და შესადარისობა
15.1. შესადარისობა – გეოგრაფიული
-
15.2. შესადარისობა – დროში

მონაცემები დროში შესადარისია.
15.3. თანამიმდევრულობა – სტატისტიკურ მიმართულებებს შორის
მონაცემები თანამიმდევრულია.
15.4. თანამიმდევრულობა – შიდა
მონაცემები თანამიმდევრულია.

16. დანახარჯები და დატვირთვა
არ მოითხოვს დამატებით დანახარჯებს.

17. მონაცემთა გადასინჯვა
17.1. მონაცემთა გადასინჯვა – პოლიტიკა
სტატისტიკურ მონაცემთა გადასინჯვის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/media/44385/Revision-policy-and-error-correction_Geo.pdf
17.2. მონაცემთა გადასინჯვა – პრაქტიკა
მონაცემთა გეგმიური გადასინჯვა არ ხდება. არაგეგმიური გადასინჯვა (მონაცემთა დაზუსტების მიზნით) 2022 წელს არ მომხდარა.

18. სტატისტიკური დამუშავება
18.1. პირველადი მონაცემები
სასურსათო კალათის ფასების შესახებ პირველად მონაცემებს წარმოადგენს სამომხმარებლო კალათაში შემავალი პროდუქტების ფასები, რომლებიც მოიპოვება სამომხმარებლო ფასებისა და ტარიფების ყოველთვიური გამოკლევის შედეგად. ფასების საფუძველზე ითვლება მინიმალური სასურსათო კალათის მთელი შემადგენლობის შუალედური ღირებულება, რომელიც მრავლდება შევაჭრების კოეფიციენტზე.
18.2. მონაცემთა შეგროვების სიხშირე
პირველადი მონაცემები გროვდება ყოველთვიურად.
18.3. მონაცემთა შეგროვება
საარსებო მინიმუმის გაანგარიშების მიზნით ფასების შესახებ მონაცემების შეგროვება ხდება ქვეყნის ხუთ ქალაქში – თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში, გორში და თელავში – საცალო ვაჭრობისა და მომსახურების ობიექტებზე. ქალაქების არჩევა განპირობებულია რეგიონის მოსახლეობის დანახარჯების წილით მთელ ფულად ხარჯებში და ამ რეგიონში ქალაქის სიდიდით.
18.4. მონაცემთა კონტროლი
სამომხმარებლო ფასების პირველადი მონაცემების კონტროლი ხორციელდება რამდენიმე ეტაპად შესაბამისი მეთოდოლოგიის საფუძველზე პასუხისმგებელი პირის მიერ (დეტალურად იხილეთ სამომხმარებლო ფასების ინდექსის მეტამონაცემები, პუნქტი 18.4).
18.5. მონაცემთა გაანგარიშება
თავდაპირველად ხდება მინიმალური სასურსათო კალათის მთელი შემადგენლობის ღირებულების დათვლა საქართველოს ზემოთ აღნიშნული ხუთი ქალაქის ფასების საფუძველზე, რომლებიც მიიღება სამომხმარებლო ფასებისა და ტარიფების გამოკვლევიდან. თითოეულ ქალაქში სასურსათო კალათის თითოეული პროდუქტისათვის ხდება საშუალო ფასის დადგენა. შემდეგ ეტაპზე ხორციელდება თითოეული პროდუქტისათვის საშუალო ფასის გაანგარიშება მთელი ქვეყნისათვის. შრომისუნარიანი ასაკის მამაკაცისათვის სასურსათო კალათის თვიური შუალედური ღირებულება წარმოადგენს მასში შემავალი პროდუქტების თვიურ ღირებულებათა ჯამს. კალათაში შემავალი პროდუქტების თვიური ღირებულება განისაზღვრება შესაბამისი პროდუქტის თვიური ნორმის და ამ პროდუქტის საშუალო ფასის ნამრავლით. სასურსათო კალათის თვიური შუალედური ღირებულება მრავლდება შევაჭრების კოეფიციენტზე, რომელიც გაანგარიშებულია სამომხმარებლო ფასებისა და ტარიფების გამოკვლევიდან მიღებული სასურსათო კალათაში შემავალი პროდუქტების ფასებისა და შინამეურნეობების შემოსავლებისა და ხარჯების გამოკვლევიდან მიღებული ფასების შედარებით. აღნიშნული კოეფიციენტი შეადგენს 0.865. მიღებული რიცხვი წარმოადგენს მინიმალური სასურსათო კალათის საბოლოო ღირებულებას შრომისუნარიანი ასაკის მამაკაცისათვის მოცემულ თვეში. საარსებო მინიმუმის გასაანგარიშებლად მინიმალური სასურსათო კალათის ღირებულება იყოფა 0.7-ზე (საარსებო მინიმუმის ღირებულებაში სასურსათო ხარჯების წილი განისაზღვრება 70%-ით, შესაბამისად,

არასასურსათო ხარჯების წილი განისაზღვრება 30%-ით). მიღებული რიცხვი წარმოადგენს მოცემულ თვეში საარსებო მინიმუმის ღირებულებას შრომისუნარიანი ასაკის მამაკაცისათვის.
18.6. მოსწორება
არ გამოიყენება.

19. კომენტარი
-